

Српско археолошко друштво

Градски музеј Сомбор

СРПСКО АРХЕОЛОШКО ДРУШТВО

XLVI СКУПШТИНА И ГОДИШЊИ СКУП

Сомбор, 25-27. мај 2023. године

Програм, извештаји и апстракти

140 ГОДИНА

СРПСКОГ АРХЕОЛОШКОГ ДРУШТВА

Сомбор 2023

Организациони одбор скупа

Антонио Ратковић, градоначелник Града Сомбора

Давид Фирањ, директор Градског музеја Сомбор

Анђелка Путица, Градски музеј Сомбор

Викторија Узелац, Градски музеј Сомбор

др Огњен Младеновић, секретар Српског археолошког друштва

др Војислав Филиповић, потпредседник Српског археолошког друштва

др Адам Н. Црнобрња, председник Српског археолошког друштва

Научни одбор скупа

проф. др Душан Михаиловић, Филозофски факултет, Београд

prof. dr Martina Blečić Kavur, Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije, Koper (SLO)

prof. dr Boris Kavur, Univerza na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije, Koper (SLO)

dr Daria Ložnjak Dizdar, Institut za arheologiju, Zagreb

dr Marko Dizdar, Institut za arheologiju, Zagreb

др Драган Милановић, Археолошки институт, Београд

др Надежда Гавриловић Витас, Археолошки институт, Београд

Марин Бугар, Народни музеј, Крушевац

др Драгана Вуловић, Археолошки институт, Београд

др Видан Димић, Археолошки институт, Београд

мр Александар Алексић, Завод за заштиту споменика културе Ниш

др Војислав Филиповић, Археолошки институт, Београд

др Адам Н. Црнобрња, Народни музеј Србије

Приредили: Адам Црнобрња и Војислав Филиповић

Издавач: Српско археолошко друштво, Београд и Градски музеј Сомбор

За издавача: Адам Црнобрња и Давид Фирањ

Штампа: Colorgrafx, Beograd

Тираж: 150

Бесплатан примерак

ISBN 978-86-80094-22-9

Република Србија

XVLI скупштина и годишњи скуп Српског археолошког друштва и штампање ове публикације финансирани су средствима Министарства културе и Министарства, технолошког развоја и иновација Републике Србије

САДРЖАЈ

Програм XLVI годишњег скупа.....	5
Извештај о раду Управног одбора САД.....	15
Извештај о финансијском пословању САД.....	24
Извештаји о раду секција САД.....	26
Одбрањени радови на катедри за археологију.....	36
Записник са XLIV скупштине САД.....	39
Апстракти.....	45

хеолошком институту у Београду, и у презентацији ће бити приказани прелиминарни резултати палеодемографске анализе.

Наташа Миладиновић-Радмиловић, Археолошки институт, Београд
Драгана Вуловић, Археолошки институт, Београд
Илија Микић, Археолошки институт, Београд

ПОЈАВА ЧИРА, ЊЕГОВА ЕТИОЛОГИЈА И МОГУЋНОСТ ЛЕЧЕЊА У СРЕДЊЕМ ВЕКУ

Пре извесног времена проучавали смо појаву чирева на хуманом остеоолошком материјалу са наших локалитета из античког периода, као и могућности њиховог лечења. С обзиром да смо добили веома интересантне резултате, наставили смо наша истраживања, и проширили их на скелетни материјал из средњовековних периода. Поред стандардних палеопатолошких анализа које смо вршили на самом материјалу, посебну пажњу смо посветили његовој етиологији, као и испитивању могућности лечења чирева на основу проучавања доступних историјских извора, превасходно сачуваних зборника и кодекса, као и етнолошке грађе. У раду ће бити представљени резултати до којих смо дошли, разлике и сличности у лечењу чирева у антици и средњем веку, да ли су и у којој мери користили природе лекове, у којој мери су се ослањали на хришћанске светитеље и реликвије, да ли су прибегавали магијским обредима, итд. Такође, покушаћемо да установимо да ли су били у могућности да само ублаже болове код оболелих или је долазило до потпуног излечења.

Веда Микашиновић, Ксенија Ђукић, Центар за биологију кости,
Медицински факултет, Београд

ВЕЛИКА БОЛЕСТ, МАЛО ОБОЉЕЊЕ: ПАЛЕОЕПИДЕМИОЛОШКА СТУДИЈА КОШТАНИХ ИНДИКАТОРА АНЕМИЈСКОГ СТРЕСА

Поротичне или крибозне промене, попут *cribra orbitalia* (СО), представљају једно од најзаступљенијих патолошких стања документованих на хуманом остеоолошком материјалу из археолошког контекста. У биоантрополошкој литератури СО је дефинисана као остеоолошко стање

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

902/904(497.11)(048)
902/904:005.745(497.11)"2023"(083.97)
902/904:061.2(497.11)"2023"

СРПСКО археолошко друштво (Београд). Скупштина (46 ; 2023 ; Сомбор)
Програм, извештаји и апстракти / Српско археолошко друштво, XLVI
Скупштина и Годишњи скуп Сомбор, 25-27. мај 2023. године ; [приредили Адам
Црнобрња и Војислав Филиповић]. - Београд : Српско археолошко друштво ;
Сомбор : Градски музеј Сомбор, 2023 (Beograd : Colorgrafx). - 105 стр. ; 21 cm

Текст на срп. и енгл. језику. - Текст ћир. и лат. - На насл. стр.: 140 година
Српског археолошког друштва. - Тираж 150.

ISBN 978-86-80094-22-9 (САД)

1. Српско археолошко друштво (Београд). Годишњи скуп (46 ; 2023 ; Сомбор)
а) Српско археолошко друштво (Београд). Годишњи скуп (46 ; 2023 ; Сомбор)
-- Програми б) Археолошка истраживања -- Србија -- Апстракти

COBISS.SR-ID 115955465